

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

10. Dies Januarii. Si non esses operator, Deus non esser cooperator.
August. i. de lib. arbit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

confortium naturæ divinæ, atque adeò in Supremo rerum fastigio, inter omnia sublunaria emines præ omnibus, demittiste te ad vilia, & humilia, ad muscas in aëre, ad scarabæos in fimeto, ad vermiculos in terra, ad talpas sub terra? Quis te undique stupor invaderet, & totum raperet, si vermiculum despicibilem, è putidi canis olido cadavere assumi videres, & afferri ad naturam supremi Angeli, ut qui antea reprobatus in tabe vermiculus, jam esset in cælo Angelorum primus? Major est tua metamorphosis & altior dignitas, dum è peccato assurgis ad gratiam. Tunc enim superas naturam omnem, non tantum creatam, sed quæ potest creati. Tota, cum toto suo bonorum apparatu natura, subdit se gratiæ: illique fascis submittit, omnis ejus pulcritudo, potentia, opulentia, sapientia, scientia. Attendite eruditi, & vos potissimum juris periti.

Gratia sit pluris, quàm tota scientia juris.

10. DIES JANUARI II.

Si non esses operator, Deus non esset cooperator. *August. l. de lib. arbit.*

Necesse I.
est cum
gratia co-
operari.

ADmodum nihil juvabit te habere juvantem, quàm omnia possis, gratiam, si tantum donum, quantum inter naturæ donorum nullum necesse, nec esse potest præstabilius, ut piger ille in Evangelio, (a) vel reponas in sudario, vel fodis in terram? Culpa non vacabis si gratia Dei in te fuerit vacua. Hic ergo totus tuus impendatur, &

B 4

inten-

(a) *Luc. 19. 20. Matt. 25. 16.*

intendatur labor, ut gratiam admissam conserves, conseruatam augeas. Hæc una est honesta avaritia, velle semper crescere gratiâ. Hanc innocentem avaritiam docebit te homo noxiè avarus? Puderet te non facere pro auro, quod alii faciunt pro luto? Quidni te pudeat, non facere, qua salutem obtineas, pro gratia, quod avarus, qua salute excidat, pro pecunia? Quid potest minus exigi, quàm, ut sis optimus, imiteris hominem pessimum? Quis magis displicet omnibus, quam qui vult habere omnia? Avarus. Nō major à te requiritur labor, ut placeas Deo, & Sanctis Dei omnibus. Itaque non plus à te poscitur pro magna Gratiâ, & cœli Gloriâ, quam quod ultrò inimicus Dei molitur pro vitio, & tartaro. Avari opum, cuius sunt odio, sibi, suis, omnibus: quia nulli profunt, imò nulli non officiant: aut usurpando, aut impediendo, aut negando bona temporalia, sibi auferendo cœlestia. Contrà, avari rerum spiritualium, innocentes sunt, amori omnibus, accepti singulis, quia te ditant sine alterius damno.

II. Observa hic discrimen inter Avaritiam pecunie, & gratiæ. In bonis æternis avaritia est laudabilis, in caducis detestabilis. Gratia est, ut seruetur: pecunia, ut erogetur: hæc enim non est bona nisi dispensetur benè. Gratia non prodest, nisi seruetur: sic tamen ut ejus fructus communicatione non minuantur, sed potiùs augeantur. Quid igitur omititis facere cum fructu, & merito, quod alii cum damno & flagitio? In cœlestibus bonis nihil æstima parvum: hic enim omnia sunt maxima, quia æternitatis semina. Sicut oculum videntē parvas stellas, ratio corrigit, & docet singulas multò majores toti⁹ terræ

terræ globo : sic opinionem tuam , dum judicas in Gratia seu usura, seu jactura, aliquid esse parvum corrige, & existima minutissimæ occasionem accumulanda Gratia, pluris æstimandam, quàm universi imperium. Nec otiosum finas nobilissimum lucri spiritualis instrumentum, voluntatis desiderium : cupias fecisse, quod nequis facere. Votis locupletissim⁹ fies.

III. Hinc cum vides, audis, legis opus virtutis heroicum, optes illud fecisse, & coram Deo Heroses. Qui approbat peccatum, perinde est ac si peccasset. Nam testimonio Salviani : (a) *Cum ab homine mala res, sola necessitate non agitur, ipsa rei turpis cupiditas pro actione damnatur.* Si ergo nocuit, qui nocere tantum voluit, ita benè fecisse censebitur, qui benefacere disposuit. Facilius enim est Deus ut remuneretur, quàm puniat. Avarus nihil relinquit quod non desideret, cum tamen desideria illi non ferviant, nisi ad majus tormentum : quid ageret si simul, ac concupisceret res, possideret? Hæc felicitas, & felicitas fœnoris est in avaritiâ religiosâ, & spirituali. Vota non erunt ei supplicium, sed ad gaudium, ob emergens inde meritum. Quam facilè est lucrû, solius voti quæstu! Considera ubere censum desiderii, & quam sis locuples, etiam in extremâ penuriâ, solâ voluntate : nec vacare finas usuram tam quæstuosam rei tantæ. Sic labore nullo, tempore vix ullo, ditior evades meritis, quàm Cræsus divitiis. Hoc discrimine, quod, qui avari sunt sine crimine, fruuntur dum laborant, quiete, quia acquisitis acquiescunt : malè avaris nunquam est fatietas, quia nunquam fatis. Verè enim cecinit ille :

Non est in mundo dives, qui dicit, abundo.

B 5

II. DIES

(a) *De Gub. l. 6.*